

نکته‌هایی از معارف حسینی

دکتر محمد حسین مردانی نوکنده

عاشورا و امام حسین علیه السلام از دیدگاه اندیشمندان غیر مسلمانان

- ۱- ماهاتما گاندی، رهبر بزرگ انقلاب هندوستان: من برای هند چیز تازه‌ای نیاوردم؛ فقط نتیجه‌ای را که از مطالعات و تحقیق‌هایم درباره تاریخ زندگی قهرمانان کربلا به دست آورده بودم، ارمغان ملت هند کردم. اگر بخواهیم هند را نجات دهیم واجب است همان راهی را بپیماییم که حسین بن علی علیه السلام پیمود.
- ۲- توماس کارلایل، مورخ مشهور انگلیسی: بهترین درسی که از تراژدی کربلا می‌گیریم این است که حسین علیه السلام و یارانش ایمان استوار به خدا داشتند. آنها با عمل خود روشن کردند که تفوق عددی در جایی که حق با باطل روبه‌رو می‌شود، اهمیتی ندارد. پیروزی حسین علیه السلام با وجود اقلیتی که داشت باعث شگفتی من است.
- ۳- واشینگتن ایرونیک، تاریخ‌نویس آمریکایی: برای امام حسین علیه السلام ممکن بود که زندگی خود را با تسلیم شدن در برابر اراده یزید نجات بخشد، لیکن مسئولیت پیشوای اسلام اجازه نمی‌داد که یزید را به عنوان خلیفه بشناسد. او به منظور رها ساختن اسلام از چنگال بنی‌امیه به سرعت خود را برای قبول هر ناراحتی و فشاری آماده ساخت. در زیر آفتاب سوزان سرزمین خشک و در روی ریگ‌های تفتیده عربستان، روح حسین علیه السلام فناپذیر است. ای پهلوان و ای نمونه شجاعت و ای شه‌سوار من؛ ای حسین علیه السلام.
- ۴- مُسیو ماریین، مورخ آلمانی: اگر در کلمات و گفتار حسین علیه السلام درست دقت شود،

معلوم خواهد شد که هدف و آرمان حسین علیه السلام جلوگیری از ستم بود و این همه قوت قلب و از خودگذشتگی را در راه مقصود عالی خویش خرج کرده است. حتی در آخرین دقایق زندگی طفل شیرخوار خود را قربانی حق و حقیقت نمود و با این عمل اندیشه فلاسفه و بزرگان عالم را متحیر ساخت.

۵- توماس ماساریک، سیاستمدار و جامعه‌شناس: گرچه کشیشان ما هم از ذکر مصایب حضرت مسیح، مردم را متأثر می‌سازند، ولی آن شور و هیجانی که در پیروان حسین علیه السلام یافت می‌شود، در پیروان مسیح یافت نخواهد شد و گویا سبب این باشد که مصایب مسیح در برابر مصایب حسین علیه السلام مانند پرکاهی است در مقابل کوهی عظیم.

۶- ادوارد براون، مستشرق معروف انگلیسی: آیا قلبی پیدا می‌شود که وقتی درباره کربلا سخن می‌شنود، آغشته به اندوه نگردد؟ حتی غیرمسلمانان نیز نمی‌توانند پاکی روحی را که در این جنگ تحت لوای اسلام انجام گرفت، انکار کنند.

۷- فردریک جمس، متفکر و نویسنده مسیحی: درس امام حسین علیه السلام و هر قهرمان شهید دیگری، این است که در دنیا اصول ابدی عدالت، ترحم و محبت وجود دارد که تغییر ناپذیرند و اینکه هرگاه انسان برای حفظ این صفات، مقاومت کند و در راه بقای آن پافشاری نماید، آن اصول همیشه در دنیا باقی و پایدار خواهد ماند.

۸- چارلز دیکنز، نویسنده انگلیسی: اگر منظور امام حسین علیه السلام جنگ در راه خواسته‌های دنیایی بود، من نمی‌فهمم چرا خواهران و زنان و اطفالش به همراه او بودند؟ پس عقل چنین حکم می‌کند که او فقط برای اسلام، فداکاری خویش را انجام داد.

۹- آنتون بارا، دانشمند مسیحی: اگر حسین علیه السلام از آن ما بود، در هر سرزمینی برای او بیرقی برمی‌افراشتیم و در هر روستایی برای او منبری برپا می‌کردیم و مردم را با نام حسین علیه السلام به مسیحیت فرا می‌خواندیم.

۱۰- گیبون، مورخ معروف انگلیسی: با آن که مدتی از واقعه کربلا گذشته و ما هم با صاحب واقعه هم وطن نیستیم، با این حال مشقات و مشکلاتی که حضرت حسین علیه السلام تحمل کرد، احساسات سنگ‌دل‌ترین خواننده‌ها را نیز برمی‌انگیزد، چندان که نوعی عطف و مهربانی نسبت به آن حضرت در خود می‌یابد.

۱۱- نیکلسون، خاورشناس معروف: بنی امیه سرکش و مستبد بودند، قوانین اسلامی را نادیده انگاشتند و مسلمین را خوار کردند... اگر تاریخ را بررسی کنیم معلوم می شود که دین برضد فرمان فرمایی تشریفاتی قیام کرد و حکومت دینی در مقابل امپراتوری ایستادگی نمود. بنابراین تاریخ از روی انصاف حکم می کند که خون حسین علیه السلام به گردن بنی امیه است.

۱۲- موریس دوکبری، نویسنده شهیر فرانسوی: اگر مورخان ما حقیقت این روز (عاشورا) را می شناختند و درک می کردند که عاشورا چه روزی است، این عزاداری را مجنونانه نمی پنداشتند؛ زیرا پیروان حسین علیه السلام به واسطه عزاداری او متوجه می شوند که پستی و زبردستی و استعمار را نباید قبول کرد؛ زیرا شعار امام و آقای آنها تن ندادن به ستم بود.

۱۳- گاسپار دروویل، نظامی فرانسوی: وی در سفرنامه خود می نویسد؛ سرگذشت غم انگیز امام حسین علیه السلام و یارانش اذهان نیمی از جهان اسلام را به خود مشغول داشته است. گذشت قرن های بسیار که هرکدام فاجعه ها و غم های خود را به همراه دارد این داغ را بی اثر نکرده است و احساسی را که یادآوری آن واقعه برمی انگیزد تخفیف نداده است.... حتی دشمنان حسین علیه السلام با دیدن مقاومت بردبارانه او و از خودگذشتگی یارانش به رحم آمدند. وقایع ثبت شده روز هولناک دهم محرم چنان از عواطف پاک انسانی سرشار است که مردم را متأثر می کند و تأثر آنها را از نسلی به نسلی دیگر منتقل می کند.